

Tervis ja taastusravi

Kela[®]

Haigushüvitised ja päevarahad, taastusravi ja puudega inimeste toetused

Lühidalt ja selgelt



Sisukord

Tervis ja taastusravi	1
Kui haigestute	2
Kes võib saada Kela toetusi?	2
Kela kaart	2
Euroopa ravikindlustuskaart	3
Ravimihüvitised	3
Eraravi hüvitised	5
Erahambaravi hüvitised	6
Sõidukulude hüvitised	6
Haigushüvitis	7
Osaline haigushüvitis	9
Haigushüvitis, taastusravi või pension?	10
Tööandja korraldatav töötervishoid	11
Kui laps haigestub	11
Taastusravi toetamine	12
Taastusraviraha	13
Puuetega inimeste toetused	14
Taotlemine ja maksmine	15
Kela teenindab	16
Teatage muudatustest	17
Vaide esitamine Kela otsuse suhtes	17

Tervis ja taastusravi

Selles voldikus räägitakse, millist rahalist toetust Kela annab haiguse raviks ja taastusraviks. Lisaks tutvustatakse puuetega inimeste toetusi ja töötervishoidu.

Kela hüvitab osaliselt näiteks arsti määratud ravimite maksumuse. Hüvitist saab ka eraarsti või erahambaarsti juures käimise kuludelt. Lisaks toetab Kela toimetulekut haiguse ajal.

Kela korraldab ka taastusravi ja toetab toimetulekut taastusravi ajal. Lisaks maksab Kela tööandjatele ja ettevõtjatele hüvitist töötervishoiu kulude katteks.

Kela väljastab toetusi üksnes taotluste alusel, niisiis tuleb kõiki toetusi Kelast taotleda. Võite taotleda toetust interneti teel või täites taotlusvormi:



www.kela.fi/asiointi

Kela toetuste alused on seadusega kindlaks määratud.

Toetuse saamist mõjutavad taotlejate olukord ja toetusvajadus, mis võivad olla väga erinevad.

Seetõttu on ka toetuste suurus erinev.

Selles voldikus tutvustatakse Kela haigus- ja taastusravitoetuste põhiküsimusi aastal 2017. Seega ei käsitleta kõiki toetuste üksikasju.

Toetuste täpsed suurused ja sissetulekute piirmäärad on eraldi lisas, mille võite välja printida veebilehelt www.kela.fi/sairastaminen või küsida Kela büroost.

Tervis ja taastusravi – kesksed terminid:

- Haiguspäevarama – Sairauspäiväraha
- Osaline haiguspäevarama – Osasairauspäiväraha
- Omavastutusosa, omavastutusaeg – Omavastuuosuus, omavastuu aika
- Viitehind – Viitehinta
- Sõidukulude hüvitis – Matkakorvaus
- Toitumishüvitis – Ruokavaliokorvaus

Kui haigestute

Kui haigestute ja vajate arstiabi, võite minna kohaliku omavalitsuse tervisekeskusse või eraarsti juurde.

Kela hüvitab muuhulgas osaliselt järgnevad haigusest johtuvad kulud:

- teile määratud retseptiravimid, mis kuuluvad hüvitatavate ravimite hulka
- eraarsti ja erahambaarsti tasud
- haiglaravile, uuringule või taastusravile sõitmise kulud.

Kela ei hüvita riikliku tervishoiu kulusid ehk ravi tervisekeskuses ja haiglas.

Täiendavalt hüvitab Kela haiguse ja haige lapse hooldamise ajal saamata jäänud töötasu.

Kui käite tööl, võite kasutada ka tööandja korraldatud töötervishoiuteenuseid.

Kindlustusfirmad müüvad ka eratervisekindlustusi, mida saab kasutada haigestumise korral.

Kes võib saada Kela toetusi?

Et saaksite Kela toetusi, peate kuuluma Soome sotsiaalkaitse alla. Sotsiaalkaitse alla kuuluvad üldjuhul kõik, kes Soomes alaliselt elavad. Ka osa Soome tööle tulnud inimestest kuulub Soome sotsiaalkaitse alla. Kui kahtlete, küsige asja kohta lähemalt Kelast.



Lisateave sotsiaalkaitse alla kuulumise kohta teenindustelefonil
020 634 0200 (soome keeles)

Kela kaart

Kui Teil on Kela kaart, saate sellega hüvitist ravikuludelt paljudes eraarstipunktides kohapeal. Nii ei pea te eraldi hüvitist taotlema. Kela annab Kela kaardi kõigile, kes kuuluvad Soome sotsiaalkaitse alla. Kaart on tasuta ja saadetakse teile postiga koju.



Kela kaardi saab tellida teenindustelefonil
020 692 203 (soome keeles)

Euroopa ravikindlustuskaart

Kui reisite teistes Euroopa riikides, on mõistlik kaasas kanda Euroopa ravikindlustuskaarti. Võite tellida Euroopa ravikindlustuskaardi internetist

 www.kela.fi/asiointi

Kaart on tasuta ja saadetakse teile postiga koju.

Kui haigestute ootamatult, näidake välisriigi raviasutuses kaarti ja isikutunnistust.

Kaart kehtib ELi ja EMP riikides ning Šveitsis.

Enne reisi on mõistlik endale selgeks teha, kuidas mingis riigis tuleb tegutseda.

Lisateavet saate internetist

 www.kela.fi/sairaanaukomailla

Kui teil ei ole kaarti kaasas, võite taotleda hüvitisi hiljem Kelast.

Lisaks müüvad kindlustusfirmad ravikulusid hüvitavaid reisikindlustusi.

Ravimihüvitised

Kela võib maksta hüvitist apteegist ostetud ravimitelt, mida arst või õde on teie haiguse raviks retseptiga määranud. Hüvitist makstakse pärast omavastutuse ületamist. Omavastutus on 50 eurot aastas.

Kela ei maksa hüvitist mitte päris kõigi ravimite puhul. Teavet hüvitatavate ravimite kohta leiate internetist.

 www.kela.fi/laakehaku

Üldjuhul saate hüvitise otse apteegis. Apteek kontrollib teie hüvitise saamise õigust elektrooniliselt Kela päringuteenindusest. Apteekidel ja Kelal on olemas ajakohane teave teie makstava omavastutuse määra kohta.

Kui omavastutuse määra on täitunud, arvestab apteek Kela hüvitise ravimi hinnast maha ja Te tasute ülejäänud osa hinnast.

Ravimi põhihüvitis on 40% ravimi võrdlushinnast või müügihinnast.

Võrdlushind ja ravimi vahetamine soodsama vastu

Osa ravimitest kuulub võrdlushinnasüsteemi.

Neile ravimitele on määratud võrdlushinnagrupp ja võrdlushind.

Ravimi müügihind võib olla võrdlushinnast kõrgem.

Kela maksab hüvitist võrdlushinna järgi.

Samasse võrdlushinnagruppi kuuluvad ravimid on omavahel vahetatavad. Võite oma retseptiravimi apteegis vahetada samalaadse, kuid odavama ravimi vastu.

Apteek ei tohi ravimit vahetada, kui ravimi määraja on keelanud ravimit vahetada.

Kui ravimil võrdlushinda ei ole, saate hüvitist müügihinnast.

Näide

Arsti määratud ravim maksab 30 eurot.

Ravim kuulub võrdlushinnagruppi, kus võrdlushind on 10 eurot.

Kela maksab hüvitist 40% võrdlushinnast ehk 10 eurost ja hüvitis on 4 eurot. Kui Te ei taha oma ravimit odavama vastu vahetada, maksate ravimi eest 26 eurot.

Kui vahetate oma ravimi samalaadse odavama, näiteks 10 eurot maksva ravimi vastu, maksate ise ainult 6 eurot.

Erihüvitis

Teatud ravimite puhul makstakse erihüvitist, mis on suurem kui põhihüvitis.

Seda võib saada teatud raskete ja pikaajaliste haiguste raviks määratud ravimite hüvitamiseks.

Erihüvitise õigust saab taotleda Kelast arsti B-otsuse alusel.

Ravimihüvitist võib saada ka teatud toiduainetelt.

Üldjuhul saavad toiduainetelt hüvitist näiteks piimaallergia või ainevahetushäiretega isikud.

Toiduainete hüvitise õigust saab taotleda Kelast arsti B-hinnangu alusel.

Suured ravimikulud

Kui peate ostma palju ravimeid, võite saada ravimikulude lisahüvitist. Ravimikulude omavastutus on 2017. aastal 605,13 eurot.

Kui teie hüvitatud ravimite eest makstud ravimikulud ületavad seda summat, saadab Kela teile selle kohta teate.

Seejärel saate aasta lõpuni lisahüvitist otse apteegist.

Lisahüvitis tähendab, et maksate ravimi eest vaid 2,50 eurot, kuigi ravim võib olla kallim. Võite taotleda Kelast lisahüvitist ka tagantjärele. Võite jälgida oma aasta vältel kogunenud ravimikulusid internetis.

 www.kela.fi/asiointi

Retsept ravimi ostmiseks välisriigis


Kui teil on plaanis osta ravimeid mõnes teises EL või EÜ riigis või Šveitsis, võite küsida arstilt spetsiaalset Euroopa retsepti.

Võite taotleda hüvitist välismaalt ostetud ravimi hinnalt tagantjärele Kelast.

Hüvitise saamine eeldab, et ostetud ravimi hüvitamine on Soomes aktseptitud.

Eraravi hüvitised

Kui käite eraarsti juures, hüvitab Kela vaid osa eraarsti tasust, ravist ja sooritatud uuringutest. Saate hüvitise sageli kohe eraarsti vastuvõtul, kui näitate oma Kela kaarti.

 Lisateavet saab infotelefonilt 020 692 204 (soome keeles)

Kui lähete ravile teise EL-i või EÜ riiki või Šveitsi, saate ravi puhul niisama suure hüvitise kui saaksite samaväärselt eraravi korral Soomes.

Tervisteenuste kasutamise kohta välismaal saate teavet piiriülese tervishoiu kontaktpunktist.

 www.kela.fi/yhteyspiste

Kela kinnitab uuringutele ja ravile tariifid, mille suurus vastab hüvitise määrale.

Tariife saate näha internetis.

 www.kela.fi/taksat

Näide

Matti käis eraarsti juures ja maksis 20-minutilise vastuvõtu eest tasu 80 eurot.

Kela kehtestatud arstivisiidi hüvitismäär on 13,50 eurot.

Kela hüvitab 13,50 eurot ja Matti maksab ise ülejäänud osa ehk $80 - 13,50 = 66,50$ eurot

Kela hüvitab osaliselt eraarsti määratud uuringud ja ravi, näiteks füsioteraapia ja laboriuuringud.

Kela kehtestab uuringutele ja ravile hüvitismäärad (tariifid).

Kela ei maksa hüvitist, kui võtate eraarstilt tõendi näiteks juhilubade või pensioni saamiseks või õppeasutusse sisseastumiseks. Arstitõendite hüvitamise küsimustes tuleks pöörduda Kela poole.



Lisateavet saab infotelefonilt
020 692 204 (soome keeles)

Erahambaravi hüvitised

Kui käite erahambaarsti vastuvõtul, maksab Kela hüvitist suu- ja hambaravi eest.

Kela hüvitist ei maksta, kui käite kohaliku omavalitsuse hambaarsti juures.

Harilikult ei hüvita Kela ka näiteks hambaproteesidega seotud kulusid.

Kela hüvitab osa erahambaarsti tasudest.

Kela kehtestab uuringutele ja ravile hüvitismäärad (tariifid).

Kela maksab hüvitist ka erahambaarsti määratud ravi ja uuringute eest.

Hüvitist makstakse ka suuhügienisti tasudelt.

Erahambaarsti tasu hõlmab sageli ka bürookulusid, mida Kela ei hüvita.

Saate Kela hüvitise erahambaarsti juures enamasti kohe, kui näitate oma Kela kaarti.

Võite taotleda Kelast hüvitist ka tagantjärele, kui olete tasunud täishinna.

Sõidukulude hüvitamine

Võite taotleda Kelast hüvitist, kui olete sõitnud tervisekeskusse, eraarsti juurde, haiglasse või taastusraviasutusse.

Kela ei hüvita eraldi apteegist ravimite toomise sõidukulu.

Kela hüvitab üldiselt sõidu lähimasse teeninduspunkti ja odavaima sõiduviisi.

See tähendab enamasti rongi- või bussisõitu.

Kui on vaja kasutada oma autot, on hüvitis 0,20 eurot kilomeetri kohta.

Hüvitatakse ka saatja ja pereliikme sõidukulud, kui sellise isiku osalemine ravis on vajalik.

Ööbimishüvitis

Kui peate teekonnal ööbima, võite saada Kelast ööbimisraha. See on kõige enam 20,18 eurot ööpäevas.

Sõidukulude omavastutus

Ühe sõidusuuna omavastutusosa on 25 eurot.

Sõidukulude hüvitist makstakse sõidusuuna omavastutusosa ületavalt osa eest. Taotlege hüvitist ka makstud, omavastutusest väiksematelt kuludelt, sest need kasvatavad teie iga-aastast omavastutusosa.

Kui sõidukulud on aastas kokku üle 300 euro, hüvitab Kela seda summat ületava osa täielikult.

Taksosõidud

Kui peate kasutama taksot, peab teil olema ravisutuse selgitus takso kasutamise vajalikkuse kohta.

Takso tellimine ja taksosõidu omavastutus

Tellige takso alati oma raviringkonnas keskselt tellimisnumbrilt.

Nii saate sõiduhüvitise kohe taksos ja maksate sõidu eest vaid omavastutuse ulatuses (25 eurot).

Kui tellite takso mujalt kui keskselt tellimisnumbrilt, on omavastutus 50 eurot.

Teil tuleb siis taotleda ka hüvitist Kelast tagantjärele.

See omavastutus ei kasvata teie aastast omavastutust.

Võite jälgida oma aasta vältel kogunenud ravimikulusid internetis.

www.kela.fi/asiointi.



www.kela.fi/matkat

Haigushüvitis

Kela maksab haiguse perioodi eest haigushüvitist.

Haigushüvitist makstakse üldiselt pärast seda, kui olete olnud 10 päeva haige.

Kui olete ettevõtja, võite saada haigushüvitist juba varem.

Kui saate haiguspuhkuse aja eest palka, maksab Kela hüvitise teie töandjale.

Kes saab haigushüvitist?

Võite saada haigushüvitist kui olete 16–67aastane ega ole võimeline haiguse tõttu töötama.

Kui suur on haigushüvitis?

Haigushüvitise suurus sõltub teie sissetulekutest.

Päevaraha arvestatakse üldjuhul maksustatud töötulude alusel.

Päevaraha makstakse üldjuhul 6 päeva eest nädalas.

Saate hinnata oma haigushüvitise suurust Kela kodulehel oleva kalkulaatoriga.



www.kela.fi/laskurit



Lisateavet saab infotelefonilt
020 692 204 (soome keeles)

Töötü päevaraha arvestatakse töötuskindlustushüvitise määrast.

Õppetoetust saav õppur võib haigestumise korral taotleda haigushüvitist.

Näide

Kui palgatulud on 2 500 eurot kuus, on haigushüvitis umbes 70 eurot päevas ehk umbes 1750 eurot kuus.

Vähem teenivatel inimestel on haigushüvitis väiksem ja rohkem teenivatel suurem.

Taotlege haigushüvitist 2 kuu jooksul alates töövõimetuse algusest.

Kui kaua haigushüvitist makstakse?

Haigushüvitist makstakse kõige enam umbes aasta eest.

Juba enne seda hakatakse uurima, kas haiguse ravimisel oleks kasu taastusravist.

Päevaraha 90 tööpäeva eest

Kui käite tööl, palub Kela Teil esitada oma tervishoiuarsti hinnangu teie töövõime ja töö jätkamise võimaluste kohta hiljemalt siis, kui haigushüvitist on makstud 90 tööpäeva eest.

Haigushüvitise lisaag

Kui olete juba saanud haigushüvitist maksimaalse aja ehk umbes aasta eest ja tööle tagasi läinud, kuid haigus takistab ikka veel töötamist, võib Kela maksta päevaraha veel 50 päeva eest. See eeldab, et olete olnud tööl järjest 30 päeva ehk umbes kuu aega.

Kui töövõimetus jätkub ja te ei saa tööle tagasi minna, selgitatakse välja, kas võite jääda töövõimetus pensionile.

Osaline haigushüvitis

Osaline haigushüvitis toetab tööle naasmist.

Osalist haigushüvitist võib saada isik, kes oli enne haigestumist täistööajaga tööl, kuid naaseb haiguse tõttu tööle osaajaga.

Tööaega tuleb vähendada umbes pooleni (40%–60%) varasemast tööajast.

Töötajale makstakse selle aja eest osalist haigushüvitist, mis on pool kogu haigushüvitisest.

Osaajaga tööd võite alustada kõige varem pärast seda, kui olete olnud haige 10 päeva.

Osalist haigushüvitist makstakse kõige enam umbes 5 kuud (120 tööpäeva).

Osalise haigushüvitise taotlemisaeg on 2 kuud.

Haigushüvitis, taastusravi või pension?

Kui haigus kestab pikalt, tuleb mõelda, mida teha tulevikus. Kas oleks abi taastusravist?

Kui olete saanud 60 tööpäeva haigushüvitist, selgitab Kela vajaduse korral välja, kas teie haiguse puhul võiks olla abi taastusravist.

Kui olete saanud haigushüvitist 150 tööpäeva ehk peaaegu 6 kuud, saate Kelast kirja, kus tutvustatakse mitmesuguseid taastusravivõimalusi.

Kui tunnete, et vajate taastusravi, võite ka ise pöörduda oma raviarsti, töötervishoiuarsti või Kela poole.

Töövõimetuspension

Haigushüvitist makstakse üldjuhul kõige enam 300 tööpäeva eest. Kui teie haigusest või puudest tingitud töövõimetus jätkub ja teil ei ole õigust saada haigushüvitist, võite taotleda töövõimetuspensioni. Seda võib maksta tööpensioniasutus või Kela või mõlemad.

Kela töövõimetuspensioni makstakse siis, kui te ei ole töötanud või kui te ei saa tööpensioniasutusest piisavat pensioni.

Seda, kas teil on õigus saada töövõimetuspensioni, mõjutab lisaks haigusele või puudele ka teie vanus ja see, millist tööd olete teinud ning milline on teie kutseharidus.

Kui te ei suuda tööle naasta ega saa ka pensioni, võtke ennast töö- ja ettevõtlusbüroos arvele töötöotsijana hiljemalt järgmisel päeval pärast haigushüvitise lõppemist. Nii võite saada ajal, mil ootate töövõimetuspensioni määramise otsust, toimetuleku kindlustamiseks töötü paevaraha.

Kui olete töötukassa liige, taotlege oma töötukassast palgapõhist paevaraha.

Töötervishoid

Seaduse järgi on tööandjal kohustus võimaldada kõikidele oma töötajatele ennetavaid töötervishoiuteenuseid. Tervisekontrollis jälgitakse töötaja tervise seisundit ja töövõimet. Eesmärk on töötaja töövõime säilimine.

Tööandja võib pakkuda oma töötajatele ka raviteenuseid, maksimaalselt üldarsti teenuseid.

Täpsemat teavet töötervishoiu kohta saate oma tööandjalt.

Tööandja võib taotleda Kelast töötervishoiukulude hüvitist.


Ettevõtja töötervishoid

Eraettevõtja võib võimaldada töötervishoiuteenuseid ka iseendale. See on siiski alati vabatahtlik.

Kui ettevõtja teenistuses on töötajaid, on ta kohustatud võimaldama neile töötervishoiuteenuseid.

Ettevõtja võib taotleda Kelast töötervishoiukulude hüvitist.

 www.kela.fi/tyoterveyshuolto

 Lisateavet saab infotelefonilt 020 692 204 (soome keeles)

Kui laps haigestub

Kui laps haigestub ja vajab arstiabi, võite viia ta tervisekeskusse või eraarsti vastuvõtule.

Kela hüvitab lapse ravi, sõidukulud arsti juurde ja ravimid samamoodi nagu täiskasvanu puhul.

Kui haigestub alla 10-aastane laps, võite jääda tema hooldamiseks ajutisele lapsehoolduspuhkusele. Selle võib kesta kõige enam 4 tööpäeva.

Tööandja ei pea ajutise lapsehoolduspuhkuse aja eest palka maksma.

Erihooldusraha

Kui hooldate haiget või puudega alla 16-aastast last, võite taotleda Kelast erihooldusraha.

Eelduseks on, et peate olema töölt eemal

- lapse haiglaravi ja sellega seotud koduse ravi tõttu,
- lapse kooli või päevahoiuasutusse naasmise katsetamise tõttu.

Erihooldusraha on võrdne haigushüvitisega.

Taotlusele tuleb lisada arstitõend D, milles kinnitatakse, et vanema osalemine lapse hooldamisel on vajalik.

Taotlege erihooldusraha 4 kuu jooksul pärast hoolduse algust.

Taastusravi toetamine

Taastusraviga püütakse parandada vähenenud töö- ja tegutsemisvõimet. Kela korraldab taastusravi ja toetab toimetulekut taastusravi ajal. Lisaks Kelale korraldavad taastusravi tervisekeskused ja haiglad, tööpensioniasutused ning TE-bürood. Küsige arstilt või Kelast, kelle korraldatud taastusravi võite taotleda.



Lisateavet saab infotelefonilt
020 692 205 (soome keeles)

Kela korraldatav taastusravi on:

- kutsealane taastusravi
- psühhoterapiline taastusravi
- raske puudega inimeste taastusravi
- kaalutlustel põhinev taastusravi

Kela taastusravikursused leiate internetist aadressil

www.kela.fi/kuntoutuskurssihaku.

Taastusraviteenuste pakkujad leiate aadressilt

www.kela.fi/palveluntuottajahaku.

Kutsealane taastusravi

On mõeldud tööealistele, kelle haigus on põhjustanud või hinnatakse, et see võib lähiaastatel põhjustada nende töö- või õppimisvõime nõrgenemist. Taastusravi eesmärk on parandada töövõimet või näiteks pärast haigust tööle naasmist.

Taastusravi võib aidata ka noorel tööellu siseneda.

Kutsealase taastusravi ühe osana antakse ka abivahendeid töö või õpingutega hakkamasaamiseks.

Psühhoterapiline taastusravi

Kui Teil on arsti diagnoositud psüühikahäire, mida on vähemalt 3 kuud asjakohaselt ravitud, kuid mis raskendab ikkagi õpinguid või tööl toimetulekut, võite taotleda Kelalt psühhoterapilist taastusravi. Selleks on tarvis ka psühhiaatri otsust, milles psühhoterapilise taastusravi vajadust põhjendatakse.

Raske puudega inimeste taastusravi

Võite saada raske puudega inimeste taastusravi, kui teil on haigusest või puudest tingitud märgatavad probleemid igapäevatoimingute sooritamisel ja neis osalemisel ning olete alla 65-aastane.

Kaalutlustel põhinev taastusravi

Kaalutlustel põhineva taastusravina võite taotleda taastumis- ja kohanemiskursusi või individuaalset taastusravi taastusraviasutustes. Kaalutlustel põhinevale taastusravile lisanduvad neuropsühholoogiline taastusravi ning mitmesugused arendusteenused ja tööabivahendid.

Kuidas pääseda taastusravile?

Võite taotleda taastusravi, kui tunnete, et teie töö- või teovõime on alanenud.

Taastusravi vajaduse kohta peab alati olema ka arsti hinnang.

Arsti hinnangus öeldakse, milline haigus või puue Teil on ja millist taastusravi arst selleks soovib. Kui olete saanud arsti hinnangu, võite taotleda Kelast taastusravi. Ketas kaalutakse, kas taastusravi on võimalik määrata.

Taastusraviraha

Taastusraviraha kindlustab teie toimetuleku taastusravi ajal. Taastusraviraha arvestatakse üldiselt samamoodi nagu haigushüvitist. Võite saada osalist taastusraviraha selliste taastusravi päevade eest, kui olete nii tööl kui ka osalete taastusravis. Taastusraviraha määratakse sõltuvalt sissetulekust ja on maksustatav tulu.

Võite hinnata oma taastusraviraha suurust internetis aadressil

 www.kela.fi/laskurit

Noore taastusraviraha

Noorte taastusraviraha makstakse õpingute või muu tööelu ajal läbitava taastusravi perioodi eest.

Võite saada noore taastusraviraha, kui olete 16–19aastane ja teie töö- või õppimisvõime on haiguse või puude tõttu oluliselt nõrgenenud.

Noore taastusraviraha alammäär on 2017. aastal 30,41 eurot tööpäeva eest.

Puudetoetused

Kela toetab puuetega inimeste ja pikka aega haigete iseseisvat hakkamasaamist ja elu.

Lapse puudetoetus

Alla 16-aastase puudetoetust võib saada pikka aega haige või puudega laps.

Eeldus on, et puude või haiguse tõttu vajab laps vähemalt poole aasta jooksul rohkem hooldust kui terve laps.

16aastaseks saanu puudetoetus

Puudetoetust võib saada 16- aastaseks saanud puudega või pikka aega haige, kelle tegutsemisvõime on vähemalt aasta aega olnud nõrgenenud.

Eeldus on, et puue või haigus põhjustab raskusi, abivajadust või suunamise ja järelevalve vajadust.

Puudetoetuse liik ja suurus sõltuvad puude raskusastmest.

Puudetoetuse määrad on:

- põhipuudetoetus 92,14 eurot kuus
- suurendatud puudetoetus on 215 eurot kuus;
- suurim puudetoetus 416,91 eurot kuus.

Pensionisaaja hooldustoetus

Pensionisaaja hooldustoetus on mõeldud pensionil olijatele, kelle tegutsemisvõime on haiguse või puude tõttu vähemalt aasta aega olnud nõrgenenud.

Hooldustoetuse määrad on:

- põhihooldustoetus 61,71 eurot kuus
- kõrgendatud hooldustoetus 153,63 eurot kuus
- suurim hooldustoetus 324,85 eurot kuus
- veteranilisa on 105,13 eurot kuus.

Tõlketeenused puudega inimestele

Kela osutab kuulmis-, nägemis- ja kõnepuudega inimestele suulise tõlke teenuseid.

Lisateavet puudega inimeste tõlketeenustest



www.kela.fi/vatu

Taotlemine ja maksmine

Kela toetusi võite taotleda internetis aadressil www.kela.fi/asiointi.

 www.kela.fi/asiointi


Toetusi saab taotleda ka kirjaliku vormi abil, mille võib Kela kodulehelt välja printida või küsida Kela büroost.

 www.kela.fi/lomakkeet

Taotluse ja lisad võib saata Kela postiaadressil.
Vaadake veebilehelt www.kela.fi/postiosoitteet, millisele aadressile tuleb kiri saata.
Aadressi võite küsida ka Kela infotelefonil.

- Kontrollige üle taotlemise tähtajad.
- Kontrollige taotluselt, millised dokumendid tuleb sellele lisada.
- Kontrollige, milline arstitõend tuleb taotlusele lisada.

Lisateavet saab infotelefonil

 Haigestumine 020 692 204
Taastusravi 020 692 205
Puudega inimeste toetused 020 692 211
(soome keeles)

Toetuste maksmine

Kui Kela on teie taotluse läbi vaadanud, saabub teile koju toetust puudutav otsus.

Otsusesse on märgitud toetuse suurus ja põhjendused. Saate otsuse ka siis, kui see on negatiivne.

Kela maksab toetused teie pangakontole.

Toimetulekutoetus on viimane abinõu

Põhitoimetulekutoetust on võimalik saada juhul, kui kõikidest teie tuludest ja varadest ning muudest teile määratud sotsiaaltoetustest ei piisa igapäevasteks vältimatuteks kuludeks nagu toidu- ja eluasemekulud.

www.kela.fi/toimeentulotuki

Kela teenindab

Veebis

Kela kodulehelt saab teavet ning asjad korda ajada. Võite toetuste suurused kalkulaatoriga välja arvutada. Kela koduleht asub aadressil **www.kela.fi**

Küsige Kelast nõu veebiaadressil **www.kela.fi/kysykelasta**

Kela iseteeninduse kaudu on interneti teel turvaline asju ajada. Iseteenindusse saate sisse logida oma internetipanga kasutajatunnuste või mobiil-ID-ga.


Kela iseteeninduse kaudu võite:

- taotleda Kela toetusi;
- saata lisasid;
- vaadata oma taotluse käsitlemise seisu;
- teavitada muudatustest;
- toetuse tühistada.


Kela iseteenindus asub aadressil

 **www.kela.fi/asiointi**

Telefoni teel

 Haigestumine	020 692 204
Taastusravi	020 692 205
Puudega inimeste toetused	020 692 211

Büroos või ühisteeninduspunktis

 Kela bürood teenindavad kõikides Kela toetustega seotud küsimustes.

Lähima Kela büroo või ühisteeninduspunkti aadressiandmed leiate internetist

 **www.kela.fi/yhteystiedot**

Aadressid ja teenindustelefonid on ka kohalikes telefoniraamatutes.

Aja broneerimine

Võite broneerida aja Kela büroosse või telefoninõustamisele. Broneerige aeg, kui teie elus on toimunud suur muudatus või on tegemist muu keeruka probleemiga.

Broneerige aeg veebiaadressil

 **www.kela.fi/ajanvaraus**

või helistage Kela teenindustelefonile.

Kui vajate tõlkeabi, võtke ühendust Kelaga või vaadake lisateavet aadressilt


 **www.kela.fi/tulkkaus**

Teatage muudatustest

Kui saate mingit Kela toetust, ärge unustage teavitada Kelat kohe, kui teie olukord muutub. Sellised olukorrad võivad olla teie elukohas, peres või sissetulekutes aset leidvad muudatused.

Tagasinõudmine

Kui Kela maksab ebaõigete andmete tõttu rohkem toetust, nõutakse see teilt tagasi.

 www.kela.fi/takaisinperinta


või helistades tagasinõudmiskeskuse numbrile

020 634 4940 (E–R kl 9–16).

Vaide esitamine

Võite esitada Kela otsuse suhtes vaide. Otsusele on lisatud vaide esitamise juhised.

Küsimuste korral pöörduge kõigepealt Kela poole:

 Haigestumine	020 692 204
Taastusravi	020 692 205
Puudega inimeste toetused	020 692 211

Sotsiaalkaitse vaidekomisjon

Telefon **0295 163 800**

www.somla.fi

Kui teil on toetuse või väljastatud otsuse kohta küsimusi, võtke ühendust!

E–R kl 8–17 Erinevate tööaegade teave: www.kela.fi/palvelunumerot

Ajateenija toetused _____	020 692 200	Lähedase surma korral _____	020 692 208
Eluasemetoetused _____	020 692 201	Toetused õppurile _____	020 692 209
Pensioniküsimused _____	020 692 202	Haigestumine _____	020 692 204
Kela kaart ja		Toimetulekutoetus _____	020 692 207
ELi ravikindlustuskaart _____	020 692 203	Toetused töötuse ajal _____	020 692 210
Taastusravi _____	020 692 205	Puudega inimeste	
Toetused lastega peredele _____	020 692 206	toetused _____	020 692 211
Välja- ja sisseränne _____	020 634 0200		

Kela brošüürid

Kodu ja perekond

Toetused lastega perekondadele ja eluasemetoetused

Tervis ja taastusravi

Haigushüvitised ja päevarahad, taastusravi ja puudega inimeste toetused

Õpingud

Õppuri toetused ja ajateenija toetused

Töötus

Toetused töötuse ajal

Pensionile jäämine

Pensionikaitse, eluasemetoetus ja hooldustoetus

Elama asumine Soome või Soomest välismaale

Kuidas saada abi Soome sotsiaalkaitselt ja mis juhtub, kui asute elama välismaale?

Põhiline toimetulekutoetus

Viimase abinõu majanduslik toetus

Brošüürid on saadaval Kela büroodes ja ühisteeninduspunktides.

Brošüüride muud keeleversioonid on kättesaadavad veebiaadressil www.kela.fi/muutkielet